

ППФ “ДСК – РОДИНА”

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

31 декември 2016 година

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Ръководство:

Надзорен съвет:
Виолина Маринова Стасова – председател
Чаба Наги – член
Юрий Благоев Генов - член

Управителен съвет:
Доротея Николаева Николова – председател
Николай Иванов Марев – член и главен изпълнителен директор
Румяна Боянова Сотирова – член и изпълнителен директор
Михаил Петров Сотиров – член и изпълнителен директор

Адрес за кореспонденция:

гр. София, пощенски код: 1000
ул. „Княз Александър I Батенберг“ № 6, ет.1

www.dskrodina.bg

Банка-попечител:

ТБ „Алиант България“ АД – ЦУ

Инвестиционни посредници:

„Райфайзенбанк България“ ЕАД
„Уникредит Булбанк“ АД
“Авал ИН“ АД
„Първа Финансова Брокерска Къща“ ООД
„Адамант кепитъл партнърс“ АД
„Ситигруп Глобъл Маркетс Лимитед“
„София интернешънъл секюритиз“ АД
„Сосиете Женерал Експресбанк“
„Ситибанк Европа“ АД – клон България КЧТ
„Елан Трейдинг“ АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ЗА 2016

ДОКЛАД

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛЕН ПЕНСИОНЕН
ФОНД „ДСК-РОДИНА”**

ЗА 2016 ГОДИНА

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

ПОК „ДСК - Родина“ АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно с Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ППФ „ДСК - Родина“ № 342 – ППФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансов надзор (КФН). На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Професионален спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд “Родина” (ПСКПОФ).

ПСКПОФ е регистриран на 01.12.2000 г. по фирмено дело 14246/2000 г. с решение на СГС от 2004 г. наименованието на ПСКПОФ е променено на Професионален пенсионен фонд “ДСК – Родина” (ППФ “ДСК – Родина”, ППФ или Фонда).

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО) в България, който регламентира допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Настоящото описание на Фонда осигурява само най-обща информация. Осигурените лица следва да се запознаят с правилника за организацията и дейността на Фонда, който осигурява по-детайлна информация.

Във Фонда задължително се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, работещи при условията на първа и втора категория труд, с изключение на лицата, които са избрали да се осигуряват във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във фонда.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя в Кодекса за социално осигуряване. За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ППФ „ДСК – Родина“.

Фондът осигурява следните пенсионни плащания:

- Срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на първа и втора категория труд;
- Еднократно изплащане до 50% от натрупаната сума по индивидуалната партида при трайно намалена работоспособност над 89.99 сто;
- Еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида на наследниците на починал осигурен или пенсионер на Фонда при условията и по реда на КСО;
- Еднократно изплащане на цялата натрупана сума поради пенсиониране по смисъла на чл. 172 от КСО.

Размерът на срочната пенсия за ранно пенсиониране се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалната партида, срока на получаване и технически лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на КФН.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително

Доклад за дейността на ППФ „ДСК-Родина“ за 2016 г.

аружество, ако са изтекли две години от датата на сключване на първия им осигурителен договор или от датата на служебното им разпределение.

Осигурените лица имат право да променят осигуряването си от ППФ във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване /ДОО/ съобразно условията на Кодекса за социално осигуряване.

Съгласно КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО Компанията, управляваща Фонда сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

Индивидуалните партиди на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден, като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към Компанията за плащане на такси и удържки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери.

Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

ОСИГУРЕНИ ЛИЦА И НЕТНИ АКТИВИ

Към 31 декември 2016 г. в ППФ „ДСК-Родина“ членуват 35410 осигурени лица, за които има преведена поне една осигурителна вноска. През 2016 г. броят на осигурените лица е нараснал нетно с 3015 лица или с 9,31% спрямо края на 2015 г. През същия период съгласно обобщена предварителна информация, публикувана на уеб сайта на КФН, пазарът е нараснал нетно със 9 826 лица или с 3,53% спрямо края на 2015 г. Нетният ръст на осигурените лица в ППФ „ДСК-Родина“ е по-висок от този на пазара. Освен това нетният ръст на осигурените лица през 2016 г. на ППФ „ДСК-Родина“ представлява 30,68% от нетния ръст на пазара.

Общият пазар на новоосигурени лица през 2016 г. отбелязва спад с 0,32% спрямо 2015 г. ППФ „ДСК-Родина“ получава 1 083 новоосигурени лица, което представлява 6,85% пазарен дял от пазара на новоосигурени лица (според оповестената предварителна информация на уеб сайт на КФН).

Към 31 декември 2016 г. ППФ „ДСК-Родина“ достига 12,30% пазарен дял по осигурени лица, което представлява нарастване с 65 базови точки спрямо 31 декември 2015 г. В следващата таблица е посочена сравнителната информация за пазарните дялове по лица и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от КФН.

Професионални пенсионни фондове	31.12.2016 г. (в %)	31.12.2015 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ППФ „Доверие”	23.88	24.69	-0.81
ППФ „Съгласие”	14.68	14.75	-0.07
ППФ „ДСК-Родина”	12.30	11.65	0.65
ЗППФ „Алианц България”	15.87	16.11	-0.24
ППФ „Ен Ен”	8.40	8.58	-0.18
ППФ „ЦКБ Сила”	11.79	11.70	0.09
ППФ „Бъдеше”	3.94	3.60	0.34
ППФ „Топлина”	6.21	6.21	0.00
ППФ „Пенсионноосигурителен институт”	2.93	2.71	0.22

Към 31 декември 2016 г. нетните активи на ППФ „ДСК-Родина” са в размер на **125 686 хил. лв.** От началото на годината е реализирано нарастване на нетните активи 21 433 хил. лв., което представлява ръст от 20.56% спрямо 31 декември 2015 г. За сравнение през същия период пазарът е реализирал увеличение в размер на 102650 хил. лв., което представлява ръст от 12,33% спрямо предходната година.

През отчетния период постъплението от осигурителни вноски, заедно с получените лихви от НАП са в размер на 13 249 хил. лв., като за сравнение през 2015 г. те са 12 001 хил. лв. или през 2016 г. има 10.40% ръст на тези постъпления. През 2016 г. в ППФ „ДСК-Родина” от други професионални пенсионни фондове са прехвърлени общо средства в размер на 13 114 хил. лв., а към други професионални пенсионни фондове прехвърлените средства са в размер на 5 573 хил. лв. Нетният резултат от прехвърлени средства на осигурени лица от и към други ППФ е 7 541 хил. лв. , като за сравнение нетния резултат за 2015 г. от прехвърляне е 6 266 хил. лв. или през 2016 г. е реализирано увеличение от 20,35%. Средният размер на месечните постъпления на едно осигурено лице за 2016 г. представлява 107.42% от средния размер за целия пазар, докато за 2015 г. – този размер е представлявал 107,01% от средното за пазара. И през 2016 г. постъплението от вноски на едно лице са по-високи от средното за пазара.

През 2016 г. в полза на ПОК „ДСК-Родина” АД са начислени такси и удържки в размер на 1 608 хил. лв., като през 2015 г. те са били в размер на 1 586 хил. лв., или ръст от 1,39 %. За сравнение ръста за 2015 е бил 18,71%. Причината за спада спрямо предходната година е намалението в размера на събираните такси и удържки.

Доклад за дейността на ППФ „ДСК-Родина“ за 2016 г.

Към 31 декември 2016 г. ППФ „ДСК-Родина“ достига **13,44%** пазарен дял по активи, което представлява нарастване със **92 базови точки** спрямо 31 декември 2015 г., което е най-голямото нарастване на пазарен дял спрямо останалите ППФ. В следващата таблица е посочена сравнителната информация за пазарните дялове по активи и за изменението им спрямо предходната година на база обобщена предварителна информация от уеб сайта на КФН.

Професионални пенсионни фондове	31.12.2016 г. (в %)	31.12.2015 г. (в %)	Промяна в пазарния дял
ППФ „Доверие“	24.26	24.92	-0.66
ППФ „Съгласие“	17.80	18.14	-0.34
ППФ „ДСК-Родина“	13.44	12.52	0.92
ЗППФ „Алианц България“	18.03	17.74	0.29
ППФ „Ен Ен“	7.27	7.13	0.14
ППФ „ЦКБ Сила“	11.22	11.56	-0.34
ППФ „Топлина“	4.61	4.91	-0.30
ППФ „Бъдеще“	1.37	1.32	0.05
ППФ „Пенсионно-осигурителен институт“	2.00	1.76	0.24

ИНВЕСТИЦИИ

В таблицата по – долу са представени компонентите на инвестиционния портфейл по видове финансови инструменти и техния дял от балансовите активи на Фонда. В годишния финансов отчет на фонда е представена по – подробна информация по отношение на структурата на управлявания портфейл.

Инвестиционни инструменти	31.12.2016 г.		31.12.2015 г.	
	Балансова стойност	Отн. дял в %	Балансова стойност	Отн. дял в %
Банкови депозити	-	-	4 734	4.53
Финансови активи, издадени в Република България, в т.ч.				
Дългови ЦК, издадени или гарантирани от държавата	33 672	26.69	19 157	18.33
Капиталистични облигации	26 501	21.00	12 783	12.23
Ипотечни облигации	61	0.05	341	0.33
Акции, дялове и права	7 110	5.64	6 033	5.77
Чуждестранни финансови активи	85 120	67.46	76 052	72.77
Парични средства	7 256	5.75	4 112	3.93
Краткосрочни вземания, в т.ч.				
Вземания, свързани с договори за вадушен франчурд	132	0.10	454	0.44
Вземания по рено сделки	122	0.10	94	0.09
Други вземания	-	-	-	-
Балансови активи общо	126 180	100.00	104 509	100.00

Доклад за дейността на ППФ „ДСК-Родина“ за 2016 г.

Към 31.12.2016 г. ППФ „ДСК – Родина“ има вземания по форуърдни договори в размер на 122 хил. лв. и задължения по договори за лихвен суап в размер на 77 хил. лв.(съответно към 31.12.2015 г. има вземания по форуърдни договори в размер на 94 хил. лв. и задълженията по договор за лихвен суап са в размер 90 хил. лв. и форуърдни договори в размер на 24 хил. лв.).

НЕТЕН ДОХОД ОТ ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА НА ОСИГУРЕННИТЕ ЛИЦА

През отчетния период реализираният нетен доход от инвестиране на активите на ППФ „ДСК – Родина“ е положителен в размер на 5 634 хил. лв., за сравнение през 2015 г. е бил положителен в размер на 1 162 хил. лв.

ППФ „ДСК – Родина“	31.12.2016 г.	31.12.2015 г.
Нетен доход от лихви	2 035	1 930
Нетен доход от оценка на финансови активи	3 199	(2 657)
Нетен доход от сделки с финансови активи	(175)	179
Нетен доход от съучастия и дивиденти	584	391
Нетен доход от операции с чуждестранна валута	361	1 618
Други приходи(Други разходи)	(370)	(299)
Общо реализиран нетен доход	5 634	1 162

В таблицата по-долу е представена реализираната доходност на годишна база от професионалните пенсионни фондове, изчислена за двадесет и четири месечен период назад (30 декември 2014 г. – 30 декември 2016 г.) на база обобщена информация от КФН.

Професионален пенсийен фонд	Доходност
ППФ "Доверие"	3,25%
ППФ "Съгласие"	5,26%
ППФ "ДСК-Родина"	1,94%
"ЗППФ Алианц България"	1,71%
"Ен Ен ППФ"	2,57%
ППФ "ЦКБ Сила"	3,82%
"ППФ - Бъдеще"	0,61%
ППФ "Топлина"	2,55%
ППФ "Пенсионно – осигурителен институт"	3,31%
Немодифицирана претеглена доходност	3,10%

НАСТЪПИЛИ СЪБИТИЯ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За периода след датата, към която е съставен финансовият отчет на ППФ „ДСК – Родина” до датата на публикуването му не са настъпили важни или значителни за дейността на Фонда некоригиращи събития, неоповестяването на които би повлияло за вярното и честно представяне на финансовите отчети.

ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ПО ОТНОШЕНИЕ НА РИСКА

ППФ „ДСК – Родина” е изложен на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риски
- Риск от концентрация

Политиката на Ръководството по отношение измерването на видовете рискове е представена по-подробно в годишния финансов отчет на ППФ „ДСК – Родина”.

Главната цел на управлението на ППФ „ДСК – Родина” е нарастване на пазарния дял по осигурени лица и управлявани нетни активи сред останалите професионални пенсионни фондове, повишаване на реализираната доходност от управлението на средствата на осигурените лица, както и поддържане и развитие на високо качество на обслужване на осигурените лица.

Дата: 27.02.2017г.

Главен изпълнителен директор:

/Николай Марев/

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**
31 ДЕКАМВРИ 2016

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на ПОК „ДСК - Родина“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет на ППФ „ДСК – Родина“

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на ППФ „ДСК - Родина“ („Фондът“), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица към 31 декември 2016, отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложените финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2016 и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от ПОК „ДСК – Родина“ АД („Компанията“) и Фонда в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет („Ръководството“) на Компанията носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготовен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай, че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на Компанията носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството на Компанията определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството на Компанията носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството на Компанията не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на Компанията на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет на Компанията („Лицата, натоварени с общо управление“) носи отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали се дължат на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие със Закона за независимия финансов одит и МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали се дължат на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е в резултат от измама, е по-висок от риска от неразкриване на съществено неправилно отчитане, което е в резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството на Компанията.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на Компанията на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изиска да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фонда да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление на Компанията, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление на Компанията, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и, че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Доклад във връзка с други законови и регуляторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно Указанията на професионалната организация на дипломирани експерт-счетоводители и регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС), издадени на 29 ноември 2016. Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни под помогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. б от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Deloitte Audit ood

Делойт Одит ООД

Асен Димов

Асен Димов
Управител
Регистриран одитор

гр. София
10 март 2017

Отчет за нетните активи на разположение на осигурените лица

В хиляди лева	Бел.	2016	2015
АКТИВИ			
Парични средства	5	7 256	4 112
Инвестиции	6	118 792	99 943
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	6.1.1	122	94
Вземания	7	10	360
Общо активи		126 180	104 509
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	6.1.2	77	114
Задължения	8	417	142
Общо задължения		494	256
НЕТНИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОСИГУРЕНите ЛИЦА			
		125 686	104 253

Отчетът за нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представен в бележки от стр. 4 до 27.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД на 27 февруари 2017 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Асен Димов
Регистриран одитор
Дата: 10.03.2017

Емилия Велева
Финансов директор

Отчет за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица

В хиляди лева

Бел. 2016 2015

УВЕЛИЧЕНИЯ

Нетен доход от управление на финансови активи

Приходи от лихви	2 035	1 930
Нетни приходи от оценка на финансови активи	3 199	
Нетни приходи от сделки с финансови активи		179
Приходи от съучастия и дивиденти	584	391
Нетни приходи от операции с чуждестранна валута	361	1 618
	6 179	4 118

Осигурителни вноски

Вноски за осигурени лица по сключени договори	13 249	12 001
Постъпили средства за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	13 114	11 046
	26 363	23 047

ОБЩО УВЕЛИЧЕНИЯ

32 542 27 165

НАМАЛЕНИЯ

Нетен доход от управление на финансови активи

Нетни разходи от оценка на финансови активи		2 657
Нетни разходи от сделки с финансови активи	175	
Разходи за обезценка	348	279
Други разходи	22	20
	545	2 956

Изплатени средства на осигурени лица и

техните наследници, и средства преведени към НОИ	10	3 383	3 728
Преведени суми на други пенсионни фондове		5 573	4 780
Начислени такси и удъръжки за пенсионноосигурителното архество	9	1 608	1 586
		10 564	10 094

ОБЩО НАМАЛЕНИЯ

11 109 13 050

УВЕЛИЧЕНИЕ НА НЕТНИТЕ АКТИВИ ЗА ГОДИНАТА

21 433 14 115

НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ГОДИНАТА

104 253 90 138

НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ГОДИНАТА

125 686 104 253

Отчетът за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представен в бележки от стр. 4 до 27. Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД на 27 февруари 2017г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Емилия Велева
Финансов директор

Асен Димов
Регистриран одитор
Дата: 10.03.2017

Отчет за паричните потоци

В хиляди лева

Бел.

2016

2015

Парични потоци от оперативна дейност

Нетни парични потоци от осигурени лица и техни наследници	12 755	11 561
Изплатени средства към НОИ	(2453)	(3 288)
Средства на осигурени лица, прехвърлени от ППФ към фонд на АОО	(195)	
Средства на осигурени лица прехвърлени от други пенсионни фондове	7 541	6 266
Нетни плащания към пенсионно-осигурителното архежество	(1 574)	(1 560)
Получени лихви и дивиденти	2 401	2 488
Нетни парични потоци от операции с инвестиции	(15 295)	(14 072)
Нетни парични потоци от сделки с чуждестранна валута	(36)	(88)
Нетно изменение на пари и парични еквиваленти за годината	3 144	1 307
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	4 112	2 805
Пари и парични еквиваленти в края на годината	5	7 256

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с бележките към него, представляващи неразделна част от финансовия отчет, представен в бележки от стр. 4 до 27.

Финансовият отчет е одобрен от Управителния съвет на ПОК „ДСК-Родина“ АД на 27 февруари 2017 г.

Николай Марев
Главен изпълнителен директор

Асен Димов
Регистриран одитор
Дата: 10.03.2017

Емилия Велева
Финансов директор

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност

ПОК „ДСК - Родина“ АД (Компанията) получава лиценз за дейност по допълнително пенсионно осигуряване съобразно Лицензия №04 от 03.10.2000г. на Държавната агенция за осигурителен надзор, съгласно с Решение № 1 от 21.09.2000 г. на Съвета по допълнително пенсионно осигуряване и разрешение за управление на ППФ „ДСК - Родина“ №342 – ППФ от 25.08.2003 г. на Комисията за финансово надзор. На 06.10.2000 г. Управителният съвет на Компанията приема Решение за учредяване на Професионален спестовно кооперативен пенсионно осигурителен фонд „Родина“ (ПСКПОФ).

ПСКПОФ е регистриран на 01.12.2000 г. по фирмено дело 14246/2000 г., с БУЛСТАТ 130432485. С решение на СГС от 23.01.2004 г. наименованието на ДСКПОФ е променено на Професионален пенсионен фонд „ДСК – Родина“ (ППФ „ДСК – Родина“, ППФ или Фонда). Седалището и адресът на управление на Компанията е: гр. София, 1000, ул. „Княз Александър I Батенберг“ № 6, ет.1.

През 2016 г. не са настъпвали промени в състава на Управителния и Надзорния съвет на ПОК „ДСК – Родина“ АД.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване (КСО) в България, който регламентира допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Във Фонда се осигуряват за допълнителна пенсия всички лица, работещи при условията на първа и втора категория труд, с изключение на лицата, които са избрали да се осигуряват във фонд „Пенсии“ на Държавното обществено осигуряване. Осигурителното правоотношение възниква от датата на сключване на осигурителния договор или от датата на служебното разпределение във фонда.

Допълнителното задължително пенсионно осигуряване във Фонда е индивидуално. Осигуряването се осъществява с месечни парични осигурителни вноски, чийто размер се определя в Кодекса за социално осигуряване. Вноските за допълнително задължително пенсионно осигуряване и средствата, прехвърлени от друг фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, се записват и натрупват по индивидуалната партида на всяко осигурено лице към датата на постъпването им по сметката на фонда. За осъществяване на дейността по допълнително задължително пенсионно осигуряване Компанията събира такси и удържки от Фонда, определени в Правилника за дейността на ППФ „ДСК – Родина“.

Фондът осигурява следните пенсионни плащания:

- Срочна професионална пенсия за ранно пенсиониране за работещите при условията на първа и втора категория труда;
- Еднократно изплащане до 50% от натрупаната сума по индивидуалната партида сума, при трайно намалена работоспособност над 89.99 на сто;
- Еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната осигурителна партида на наследниците на починал осигурен или пенсионер на Фонда при условията и по реда на КСО;
- Еднократно изплащане на цялата натрупана сума поради пенсиониране по смисъла на чл. 172 от КСО.

Размерът на срочната пенсия за ранно пенсиониране се определя на базата на натрупаните средства по индивидуалната партида, срока на получаване и техническия лихвен процент, одобрен от заместник-председателя на КФН.

Осигурените лица имат право да променят участието си във Фонда и да прехвърлят натрупаните средства по индивидуална партида в друг пенсионен фонд, управляван от друго пенсионно-осигурително дружество, ако са изтекли две години от датата на сключване на първия им осигурителен договор или от датата на служебното им разпределение.

Осигурените лица имат право да променят осигуряването си от ППФ във фонд „Пенсии“ на държавното обществено осигуряване /ДОО/ съобразно условията на Кодекса за социално осигуряване.

Бележки към финансовия отчет

1. Статут и предмет на дейност, продължение

Съгласно КСО са определени инвестиционни ограничения относно вида и структурата на активите на управляваните фондове. За осъществяване на дейността си и в съответствие с изискванията на КСО, Компанията, управляваща Фонда, сключва договор за попечителски услуги с банка – попечител, която съхранява всички активи на Фонда. Компанията е сключила договори с инвестиционни посредници за извършване на сделки с ценни книжа, свързани с управление на активите на Фонда.

Индивидуалните партиди на осигурените лица се водят в лева и в дялове. Всеки дял представлява пропорционална част от нетните активи на Фонда. Стойността на един дял се изчислява всеки работен ден като стойността на нетните активи на Фонда към края на предходния работен ден се раздели на общия брой дялове на Фонда към същия ден. Така изчислената стойност на един дял е валидна само за съответния ден.

Стойността на нетните активи на Фонда се определя като от стойността на активите се приспаднат задълженията към Компанията за плащане на такси и удъръжки, както и други задължения на Фонда, различни от задълженията към осигурени лица и пенсионери. Удръжките като процент от всяка осигурителна вноска се извършват преди отчитането им в дялове.

Натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица не подлежат на принудително изпълнение. Осигурените лица и Фондът не отговарят за задълженията на Компанията. Фондът не отговаря с активите си за загуби, настъпили в резултат на действия на Компанията, както и за загуби от дейността на Компанията.

Към датата на баланса в ППФ “ДСК - Родина” членуват 35 410 осигурени лица.

2. Съществени счетоводни политики

2.1 Приложими стандарти

Този финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

2.2 База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на:

- Деривативни финансови инструменти, отчетени по справедлива стойност;
- Финансови активи и пасиви за търгуване, които са представени по справедлива стойност.

2.3 Функционална валута и валута на представяне

Този финансов отчет е представен в Български лева (BGN), закръглени до хиляда. Българският лев е функционалната валута на ППФ.

2.4 Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат във всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразгледана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.4 Използване на оценки и допускания, продължение

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в приложението по оценка на финансови инструменти.

2.5 Финансови приходи и разходи

Лихвите се начисляват текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от финансовия актив.

Разликите от промените на справедливата стойност на финансовите инструменти, държани за търгуване, както и разликата между отчетната стойност и продажната цена при сделки с тях, се признават като текущ финанс приход или разход.

Дивидентите се признават, когато се установи правото за тяхното получаване.

2.6 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Компанията по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка).

Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода се отчитат като приходи и разходи и по валутни операции.

Основните валутни курсове спрямо български лев са както следва:

	31 декември 2016	31 декември 2015
1 EUR (фиксиран)	1.95583 BGN	1.95583 BGN
1 USD	1.85545 BGN	1.79007 BGN
100 JPY	1.58495 BGN	1.48552 BGN

2.7 Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по разплащателни сметки, депозити в български лева и валута с оригинален срок по-малък от три месеца.

2.8. Финансови инструменти

Инвестиции в дългови и капиталови инструменти

Финанс.

Фондът признава финансовите инструменти, държани за търгуване на датата на уреждане. От този момент Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица.

Финансовите инструменти, държани за търгуване се отчитат по цена на придобиване при първоначално признаване, която не включва разходите по осъществяване на сделката, а последващо по справедлива стойност.

Капитал.

Средствата на Фонда се инвестират при спазване принципите за постигане на максимална доходност, ликвидност и диверсификация на финансовите активи съгласно изискванията на пенсионното законодателство и вътрешните правила за дейност на пенсионно-осигурителното дружество. Тези инвестиционни цели определят класификацията на финансовите активи във Фонда като финансови инструменти, държани за търгуване. Те включват инвестиции в държавни ценни книжа, корпоративни ценни книжа, ипотечни ценни книжа, акции и други.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

Кредити и вземания

Кредитите и вземанията са недеривативни финансови активи с фиксирана или определяема плащаня, които не се котират на активен пазар. След първоначалното им признаване, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП. Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като финансови разходи.

Активи, държани за търгуване

Средствата на Фонда се инвестират при спазване принципите за постигане на максимална доходност, ликвидност и диверсификация на финансовите активи съгласно изискванията на пенсионното законодателство и вътрешните правила за дейност на пенсионноосигурителното дружество. Тези инвестиционни цели определят класификацията на финансовите активи във Фонда като финансови инструменти, държани за търгуване. Те включват инвестиции в държавни ценни книжа, корпоративни ценни книжа, ипотечни ценни книжа, акции и други.

Деривативи, които не отговарят на критериите за хеджиране се отчитат като държани за търгуване. Фондът използва деривативни финансови инструменти като валутни форуъри за хеджиране на рисковете, свързани с промените във валутните курсове. Деривативните финансови инструменти се признават първоначално по цена на придобиване и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Деривативите се отчитат като активи, когато справедливата им стойност е положителна и като пасиви, когато е отрицателна.

Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица през отчетния период.

Отпис

Фондът отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансния актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансния актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансния актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът отписва финанс пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

Фондът извърши транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица, но запазва част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на осигурените лица. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фондът нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финанс актив, се отписва актива, ако не се запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложен на промени в стойността на прехвърления актив.

Фондът отписва определени инвестиционни ценни книжа, когато бъдат определени като несъбирами.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.8. Финансови инструменти, продължение

Принцип за справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на рисък и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

Приемането на нови международни счетоводни стандарти

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на финансови активи на Фонда, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на осигурените лица на ежедневна база.

2.9. Такси и удъръжки в полза на Компанията

За осъществяване на дейността по допълнително пенсионно осигуряване и за управление на ППФ, за 2016г. Компанията събира следните такси и удъръжки от осигурените лица, определени в Правилника на Фонда:

- 4,5% удъръжка от всяка осигурителна вноска;
- Инвестиционна такса в размер на 0,9% годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който те са били управлявани;

Такси и удъръжки не се събират в случаите на прехвърляне на средства, поради несъгласие на осигурените лица с приети изменения и допълнения в Правилника за дейността на пенсионния фонд.

Фондът не начислява други такси и удъръжки, освен определените в Правилника за организацията на дейността му.

2.10. Промени в счетоводните политики

Приемането на нови международни счетоводни стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните нови изменения към съществуващи стандарти и нови разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (CMCC) и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- Изменения на различни стандарти Подобрения на МСФО (цикъл 2011-2013), произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 13 и МСС 40) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 18 декември 2014 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2015);
- КРМСФО 21 Налози, приет от ЕС на 13 юни 2014 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 17 юни 2014).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти и разяснения не е довело до промени в счетоводната политика на Фонда.

Бележки към финансовия отчет

2.10 Съществени счетоводни политики, продължение

Принципи за създаване на финансова отчетност, възникващи през текущия отчетен период

Следните нови изменения към съществуващи стандарти и нови разяснения, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (CMCC) и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- Изменения на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 Оповестяване на сделове в други предприятия и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – Инвестиционни предприятия: Прилагане на изключението за консолидация, приети от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСФО 11 Съвместни споразумения – Счетоводно отчитане на придобиване на участия в съвместна дейност – приети от ЕС на 24 ноември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансови отчети – Инициатива за оповестяване – приети от ЕС на 18 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 38 Нематериални активи – Изясняване на допустимите методи за амортизация – приети от ЕС на 2 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения и МСС 41 Земеделие – Плододайни растения – приети от ЕС на 23 ноември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на МСС 19 Доходи на настани лица - Планове с дефинирани доходи: Вноски от настани лица – приети от ЕС на 17 декември 2014 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015);
- Изменения на МСС 27 Индивидуални финансови отчети – Метод на собствения капитал в индивидуалните финансови отчети – одобрени от ЕС на 18 декември 2015 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016);
- Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2010-2012)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 2, МСФО 3, МСФО 8, МСФО 13, МСС 16, МСС 24 и МСС 38) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 17 декември 2014 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 февруари 2015);
- Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2012-2014)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 5, МСФО 7, МСС 19 и МСС 34) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 15 декември 2015 (измененията са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Дружеството.

Стандарти за създаване на финансова отчетност, издадени от CMCC и приети от ЕС, все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от CMCC и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- МСФО 9 Финансови инструменти – първоначално публикуван през юли 2014 и приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018). Стандартът цели напълно да замени МСС 39 Финансови Инструменти: Признаване и Оценяване, като съдържа изисквания относно признаването, оценяването обезценката и отписването на финансовите инструменти, както и за отчитане на хеджирането.
  - Класификация и оценка – МСФО 9 представя нов подход към класификацията на финансовите активи, базиран на характеристиките на паричните потоци и бизнес модела, в рамките на който се управлява съответният финансова актив.
  - Обезценка – Въвежда се нов модел на обезценка на финансови инструменти до размера на очаквани кредитни загуби, който ще доведе до по-ранно отчитане на кредитни загуби.
  - Отчитането на хеджирането може да следва по-точно стратегията за управление на риска, като са допустими по-широк обхват от хеджиращи инструменти и хеджирани обекти. Ретроспективната оценка на ефективността на хеджа не се изисква, а проспективната оценка се базира на принципа за икономическа връзка.

Бележки към финансовия отчет

2. Съществени счетоводни политики, продължение

2.11. *Изменения на съществуващи стандарти и измени на МСФО 15, които са влезли в сила, пръвично*

Ръководството на Компанията очаква новият стандарт да не доведе до съществена промяна в оценката на ценните книжа на Фонда, които се отчитат по справедлива стойност.

- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и изменения на МСФО 15 “Дата на влизане в сила на МСФО 15”** - приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).

Изменения на съществуващи стандарти, приети от МС, които са влезли в сила, първоначално

По настоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от CMCC, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междунарен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **МСФО 16 Лизинг** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019);
- **Изменение на МСФО 2 Плащане на базата на акции – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти);
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения** (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- **Изменение на МСС 7 Отчет за паричните потоци – Инициатива за оповестяване** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017);
- **Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода – Признаване на активи по отсрочени данъци за нереализирани загуби** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017).
- **Изменение на МСС 40 Инвестиционни имоти – Прехвърляне на инвестиционни имоти** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (пикъл 2014-2016)“, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (измененията на МСФО 12 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017, а измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),**
- **КРМСФО 22 Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).

Ръководството на Компанията очаква приемането на тези нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда в периода на първоначалното им прилагане.

Отчитането на хеджирането, относящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чийто принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на ръководството на Компанията, прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно **МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване**, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда, ако се приложи към отчетната дата.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска

ППФ „ДСК Родина“ е изложен на следните видове риск при операциите си с финансови активи:

- Кредитен риск
- Пазарен риск
- Ликвиден риск
- Законов риск
- Политически риск
- Риск от концентрация

Управлението на риска на Фонда се извършва от Комитет по управление на риска, които взема своите решения на база на анализи, оценки и предложения на отдел „Управление на риска“.

Процесът по измерване и управление на риска включва анализ на видовете рискове на които са изложени активите на Фонда и в случай на превишение на тези рискове над предварително определено ниво, отговарящо на рисковата толерантност на Фонда, вземане на решения за намаляването им.

3.1. Кредитен риск

„Кредитен риск“ е общо рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в един финанс инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, на страната по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност.

Ръководството разглежда три основни вида кредитен риск:

- Контрагентен риск – рисъкът от неизпълнение на задълженията от на страната по извънборсови сделки като валутни форуърди, лихвени суапи, и други извънборсови инструменти, разрешени от нормативната база. Компанията управлява този риск чрез лимит за стойността на нетното вземане от всички извънборсови сделки, сключени с една на страната като процент от нетните активи.
- Рискова премия - разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска или ипотечна облигация и държавна облигация със сходни параметри. Компанията анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитното качество на емитента.
- Инвестиционен кредитен риск - рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в един дългов финанс инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, промяна в контрола, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Ръководството управлява този риск като извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на: финансови отчети, капиталова структура, обезпечение и управление и репутация на емитента.

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция, на базата на рейтинги от рейтингова агенция Стандард Енд Пуърс и Фич, там където тези рейтинги са приложими:

	2016	2015
<i>В хиляди лева</i>		
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		6 601
Рейтинг AA		3 008
Рейтинг AA-		3 083
Рейтинг A-	16 713	14 625
Рейтинг BBB+	8 812	9 509
Рейтинг BBB-	40 493	14 609
Рейтинг BB+	7 702	4 887
Рейтинг BB	73 720	56 322
 <i>Корпоративни облигации</i>		
Рейтинг A		421
Рейтинг AA-	338	
Рейтинг BBB+	567	244
Рейтинг BBB-		120
Рейтинг BB+	1 423	472
Рейтинг BB	438	
Рейтинг BB-		1 430
Без рейтинг	61	341
	2 827	3 028
 <i>Акции, права и дялове</i>		
Без рейтинг	42 245	35 859
	42 245	35 859
	118 792	95 209

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Към 31 декември 2016 г. остава несигурност относно кредитния риск свързан с държавен дълг за някои от страните от еврозоната. Фондът внимателно управлява този риск през годината и като резултат от това общото качество на портфейла от държавен дълг е добро.

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на портфейла от държавен дълг по страни. Активите са представени, без да е отчетена евентуална обезценка.

В хиляди лева	2016	2015
Държани за търгуване		
България	26 501	12 783
Бразилия	3 046	-
Германия	-	3 643
Испания	4 245	7 307
Индонезия	4 873	1 826
Ирландия	-	3 083
Италия	7 347	7 318
Мексико	3 422	-
Полша	1 699	-
Португалия	4 290	-
Румъния	8 812	4 820
Турция	4 829	4 689
Франция	-	3 008
Холандия	-	2 958
Хърватия	4 656	4 887
	<hr/> 73 720	<hr/> 56 322

- *счетоводно третиране* - държани за търгуване
- *обезценка* – няма
- *risk на настъпна страна* - сделките се сключват DvP (доставка спрещу плащане, с изключение на сделките с Български държавен дълг) и поради тази причина рисът от настъпната страна е сведен до минимум.
- *ликвидност* - емисиите представляват предимно емисии еврооблигации, издадени от съответните страни. Емисиите са качени за търговия на регулирани капиталови пазари. Текущо биват котирани обеми, по-големи от притежаваните, от множество борсови посредници и по тази причина смятаме, че ликвидният рисък е нисък
- *влияние на риска от промяна на цената* - според правилата за управление на риска на Фонда, модифицираната дюрация е методът, чрез който се измерва лихвения рисък на ценната книга. Основният рисък при промяна на пазарната цена на дългов инструмент с фиксиран купон е промяната в пазарните лихвени проценти. Модифицираната дюрация е показател доколко пазарната цена на дадена дългова ценна книга е чувствителна към промяната на пазарните лихвени проценти.
- *съдебни решения, използвани в преценката за обезценка на актива* – няма
- *допускания за определяне на обезценката* – няма

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.1. Кредитен риск, продължение

Таблицата по-долу представя матуритетната структура на портфейла от държавен дълг по страни.

31 декември 2016

В хиляди лева	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
	месец	месеца	до 1 година	години	години	
България	264	294	31	3 025	22 887	26 501
Бразилия	62	-	-	2 984	-	3 046
Испания	153	-	-	-	4 092	4 245
Хърватия	-	12	79	660	3 905	4 656
Индонезия	-	-	69	1 902	2 902	4 873
Италия	-	16	8	829	6 494	7 347
Мексико	-	36	19	1 116	2 251	3 422
Полша	-	-	3	-	1 696	1 699
Португалия	-	59	13	-	4 218	4 290
Румъния	-	-	160	1 917	6 735	8 812
Турция	-	-	96	4 733	-	4 829
	479	417	478	17 166	55 180	73 720

31 декември 2015

В хиляди лева	До 1	От 1 до 3	От 3 месеца	От 1 до 5	Над 5	Общо
	месец	месеца	до 1 година	години	години	
България	76	104	17	1 997	10 589	12 783
Германия	-	-	-	3 643	-	3 643
Испания	266	-	1	-	7 040	7 307
Хърватия	-	12	96	2 485	2 294	4 887
Индонезия	-	-	25	-	1 801	1 826
Ирландия	-	75	-	-	3 008	3 083
Италия	-	16	7	-	7 295	7 318
Холандия	-	-	27	-	2 931	2 958
Румъния	-	-	57	2 952	1 811	4 820
Турция	-	-	93	2 575	2 021	4 689
Франция	-	-	52	-	2 956	3 008
	342	207	375	13 652	41 476	56 322

3.2. Пазарен риск

Ръководството на Компанията идентифицира и измерва основните видове пазарен риск, свързани с отделните инструменти в портфейла от ценни книжа на Фонда.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.1. Лихвен риск

„Лихвен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвения процент, влияещ върху стойността на този инструмент.

Ръководството измерва лихвения риск чрез следните количествени методи:

„Дюрация“ – основна мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. Използва се методът на модифицираната дюрация да измери и управлява лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации. Изчисление на модифицирана дюрация се извършва чрез следната формула:

$$\text{Модифицирана Дюрация} = (\text{Маколи Дюрация}) / (1 + Y/n), \text{ където:}$$

Маколи Дюрация – средно-претеглени парични потоци на база време:

$$\text{Маколи Дюрация} = \sum [(\text{Сегашна Стойност на Паричен Поток}) \times (\text{Време до Настъпване на Паричен Поток})] / \text{Цена на Облигация}$$

Y – доходност до падеж

n – брой лихвени плащания на година

Табличите по-долу представят чувствителността към промените на ефективните лихвени проценти на финансовите активи на Фонда към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2015 г.

31 декември 2016

Инструменти с фиксиран лихвен процент

В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	От 3				Над 5 години
			До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	
Активи							
Парични средства	7 256	-	7 256				
Инвестиции	76 547	14	495	491	489	19 315	55 743
Общо		14	7 751	491	489	19 315	55 743

31 декември 2015

Инструменти с фиксиран лихвен процент

В хиляди лева	Общо	Инструменти с плаващ лихвен процент	От 3				Над 5 години
			До 1 месеца	От 1 до 3 месеца	месеца до 1 година	От 1 до 5 години	
Активи							
Парични средства	4 112	-	4 112				
Инвестиции	64 084	53	2 570	280	3 156	16 279	41 746
Общо		53	6 682	280	3 156	16 279	41 746

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2.1. Лихвен риск, продължение

Фондът измерва лихвения риск чрез определянето на дюрация, която е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение нивото на лихвените проценти. Фондът използва метода на модифицираната дюрация за измерване на лихвения риск, свързан с всеки инструмент базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суали, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации. Изчисление на модифицирана дюрация се извършва като се вземат предвид среднопретеглените парични потоци на база време, доходността до падеж и брой лихвени плащания на година.

Чувствителността към промяната на лихвени проценти и нейното отражение в отчета за всесобхватния доход е показана в следващата таблица:

100 базисни точки промяна в лихвените нива	
В хилди лева	
Към 31 Декември 2016	4 134
Към 31 Декември 2015	2 984

3.2.2. Валутен риск

„Валутен риск“ е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в един финанс инструмент деноминиран във валута различна от Лев и Евро поради изменение на курса на обмяна между тази валута и Лев/Евро.

Ръководството измерва валутния риск чрез използване на историческа волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото и количественото определяне на експозицията на валутата като процент от нетните активи на съответния пенсионен фонд.

В хилди лева	2016	2016	2016	2016	2016
	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Активи					
Парични средства	7 093	56	107	-	7 256
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	4 370	22 131	-	-	26 501
Корпоративни облигации	-	61	-	-	61
Акции, дялове и права	6 992	118	-	-	7 110
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	43 507	3 712	-	47 219
Чуждестранни корпоративни облигации	-	2 766	-	-	2 766
Чуждестранни акции, дялове и права	-	20 442	9 536	5 157	35 135
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	82	40	122
Вземания	-	2	8	-	10
Общо	18 455	89 083	13 445	5 197	126 180
Пасиви					
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риск	-	77	-	-	77
Задължения	417	-	-	-	417
Общо	417	77	-	-	494

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.2. Пазарен риск, продължение

3.2.2. Валутен риск, продължение

<i>В хиляди лева</i>	2015	2015	2015	2015	2015
Активи	Лева	Евро	Долари	Йени	Общо
Парични средства	2 822	1 038	252	-	4 112
Банкови депозити	2 522	2 212	-	-	4 734
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	4 398	8 385	-	-	12 783
Корпоративни облигации	-	341	-	-	341
Акции, дялове и права	5 524	509	-	-	6 033
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	42 904	635	-	43 539
Чуждестранни корпоративни облигации	-	2 687	-	-	2 687
Чуждестранни акции, дялове и права	-	14 274	11 458	4 094	29 826
Деривативни активи, държани с цел управление на риска	-	-	94	-	94
Вземания	-	63	297	-	360
Общо	15 266	72 413	12 736	4 094	104 509
Пасиви					
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риск	-	90	-	24	114
Задължения	142	-	-	-	142
Общо	142	90	-	24	256

3.2.3. Ценови рисък

„Ценови рисък, свързан с инвестиции в акции“ е рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в един финансово инструмент при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

Ръководството измерва ценовия рисък, свързан с инвестиции в акции чрез приложимия за съответния пазар количествен метод от изброените:

Историческа волатилност измерена чрез стандартно отклонение

- β -кофициента към индексите на съответните пазари
- При невъзможност за прилагане на гореописаните два метода, ръководството използва стандартното отклонение на индексите на регулираните пазари, на които се търгуват дадени акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

3.3. Ликвиден рисък

„Ликвиден рисък“ е рисъкът от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

В следващата таблица е представен анализ на активите и пасивите на Фонда, анализирани според остатъчните договорни срокове до падеж:

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите към 31 декември 2016 г.

В хиляди лева	До 1	От 1 до 3	От 3	От 1 до 5	Над 5	Без договорен матуритет	Общо
	месец	месеца	месеца до 1 година	години	години		
Активи							
Парични средства	7 256	-	-	-	-	-	7 256
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	264	294	31	3 025	22 887	-	26 501
Корпоративни облигации	-	3	7	51	-	-	61
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	7 110	7 110
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	215	123	447	14 141	32 293	-	47 219
Чуждестранни корпоративни облигации	16	72	4	2 111	563	-	2 766
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	35 135	35 135
Деривативни активи, държани с управление на риска	122	-	-	-	-	-	122
Други вземания	10	-	-	-	-	-	10
Общо активи	7 883	492	489	19 328	55 743	42 245	126 180
Пасиви							
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	-	-	-	77	-	-	77
Задължения към ПОД	176	-	-	-	-	-	176
Други задължения	29	101	111	-	-	-	241
Общо пасиви	205	101	111	77	-	-	494

Компанията извършва регулярно анализ на текущата ликвидност на активите и пасивите на Фонда. На база на акционерски изчисления ръководството на Компанията очаква предстоящите плащания в полза на осигурени лица или техни наследници в предвидените в Правилника случаи в срок от една година да са в размер на 808 хил. лв. Допълнително, ръководството на Компанията очаква в срок от една година трансфери на средства на лицата по реда на чл.4в и на чл.69б от КСО от Фонда към НОИ в размер на 7 711 хил. лв. В резултат на анализа към 31.12.2016 г. задълженията към Компанията се погасяват в рамките на един месец.

Бележки към финансовия отчет

3. Политика на ръководството по отношение на риска, продължение

3.3. Ликвиден риск, продължение

Остатъчни договорни падежи на активите и пасивите към 31 декември 2015 г.

В хилди лева	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Без договорен матуритет	Общо
Активи							
Парични средства	4 112	-	-	-	-	-	4 112
Банкови депозити	2 212	-	2 522	-	-	-	4 734
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	76	104	17	1 997	10 589	-	12 783
Корпоративни облигации	-	8	245	88	-	-	341
Акции, дялове и права	-	-	-	-	-	6 033	6 033
Чуждестранни ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	267	103	358	11 654	31 157	-	43 539
Чуждестранни корпоративни облигации	16	71	19	2 581	-	-	2 687
Чуждестранни акции, дялове и права	-	-	-	-	-	29 826	29 826
Деривативни активи, държани с управление на риска	94	-	-	-	-	-	94
Други вземания	360	-	-	-	-	-	360
Общо активи	7 137	286	3 161	16 320	41 746	35 859	104 509
Пасиви							
Деривативни пасиви, държани с цел управление на риска	24	-	-	90	-	-	114
Задължения към ПОД	142	-	-	-	-	-	142
Общо пасиви	166	-	-	90	-	-	256

3.4. „Законов риск“

„Законов риск“ – включва всички рискове за портфейла, свързани с промени в КСО и други нормативни актове, регулиращи инвестиционната дейност на Компанията. Подобни промени могат да доведат до загуба на пазарна стойност при привеждането на портфейла в регулативи.

Ръководството наблюдава законовия риск чрез отчитане на вероятността за промени в нормативната база и разглеждане на алокацията на инвестициите спрямо тези ограничения.

3.5. Политически рисък

„Политически рисък“ – произтича от появата на сътресения в политическото положение, водещи до влошаване на нормалното функциониране на държавните органи и институции. Той се изразява в предприемането от страна на официалните власти на мерки и инициативи, които могат да доведат до влошаване на пазарните и инвестиционни условия, при които Компанията осъществява своята дейност.

Ръководството наблюдава политически рисък чрез присъдения кредитен рейтинг на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента, както и наблюдение на политическата обстановка на държавата-емитент, съответно на държавата по седалище на емитента/контрагента.

3.6. „Риск от концентрация“ е рисъкът от загуби поради неправилна диверсификация на експозиции към един емитент, група свързани лица, към един и същ икономически отрасъл или географска област.

Измерването на риска от концентрация се осъществява от Ръководството, чрез количествено определяне на експозицията към всеки емитент (група свързани лица) като процент от нетните активи.

Бележки към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преценки и предположения

Оценка на финансовите инструменти

Фондът определя справедлива стойност, използвайки следната йерархия, която отразява значимостта на факторите използвани за определяне на справедлива стойност:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котирани (екоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;
- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които, пряко или косвено, са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котирани цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котирани цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдавани входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдавани входящи данни и ненаблюдаваните входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдавани корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите;

(i) Техники за оценка и значими ненаблюдавани входящи данни

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдавани входящи данни

Вид на финансия инструмент	Справедлива стойност на 31.12.2016	Техника за оценяване	Значими ненаблюдавани входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдавани входящи данни и справедлива стойност
Корпоративни облигации	61	Дисконтиран парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковия лихвен процент	Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведат до по-ниска справедлива стойност

Справедливостта на Ниво 3

Равнение на справедливите стойности от Ниво 3

Следната таблица представя равнението на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности от Ниво 3.

В хиляди лева	Дългови ценни книжа, държани за търгуване
Салдо на 1 януари 2016	341
Загуби, включени в отчета за промени в искните активи на разположение на осигурените лица	(19)
Покупки	
Продадени и падежирали	(261)
Изходящи трансфери от Ниво 3	
Входящи трансфери към Ниво 3	
Салдо на 31 декември 2016	61

Бележки към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни принципи и предположения

Габлигата показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлева стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

31 декември 2016

В хил. лвса	Балансова стойност			Справедливата стойност					
	Ръл	Аръжани за търгуване	Заеми и вземания	А други	Фин-ви пасиви	Общо			
						Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
Финансови активи, оценявани по справедливата стойност									
Акции, дялове и права	6	7 110				7 110			7 110
Цуждестранни акции, дялове и права	6	35 135				35 135			35 135
Ценни книжа, издадени или гарантirани от АРЪЖАВАТА	6	26 501				26 501			26 501
Цуждестранни ценни книжа, издадени или гарантirани от АРЪЖАВАТА	6	47 219				47 219			47 219
Корпоративни облигации	6	61				61			61
Цуждестранни корпоративни облигации	6	2 766				2 766			2 766
Деривативни активи, аръжани с цел управление на риска	6.1	122				122			122
		118 914				118 914			118 914
Финансови пасиви, оценявани по справедливата стойност									
Деривативни пасиви, аръжани с цел управление на риска	6.1	77				77			77
		77				77			77

Ръководството на Компанията счита, че балансовата стойност на вземания, парични средства и еквиваленти, както и заоблъжения е приблизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

Балежки към финансовия отчет

4. Използване на счетоводни преносени и предположения, продължение

Таблицата показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи ||| Финансовите активи, включително нивата им || йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности на финансови активи, различни от тези оценявани по справедлива стойност, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

31 Декември 2015

В хил. лвса	Балансова стойност			Справедлива стойност		
	Бъл. държани за търгуване	Други	Заеми и вземания	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
		фин-ви пасиви	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност						
Акции, дялове и права	6 033	-	6 033	6 033	-	6 033
Чуждастрани акции, дялове и права	29 826	-	29 826	29 826	-	29 826
Ценные книжа, издадени или гарантирани от Абържавата	12 783	-	12 783	12 783	-	12 783
Ценные книжа, издадени или гарантирани от Абържавата	43 539	-	43 539	43 539	-	43 539
Корпоративни облигации	341	-	341	341	-	341
Чуждастрани корпоративни облигации	2 687	-	2 687	2 687	-	2 687
Деривативни активи, Абържани с цел управление на риска	94	-	94	94	-	94
	95 303	-	95 303	94 868	94	341
Финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност						
Деривативни пасиви, Абържани с цел управление на риска	6.1	114	-	114	-	114
	114	-	114	114	-	114

Ръководството на Компанията счита, че балансовата стойност на вземания, парични средства и скриваленти, банкови депозити, както и задължения с прилизително равна на справедливата им стойност поради техния краткосрочен характер.

ППФ „ДСК – РОДИНА”
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.

Бележки към финансовия отчет

5. Парични средства

В хиляди лева	2016	2015
Парични средства в разплащателни сметки в банки	7 256	4 112
	<u>7 256</u>	<u>4 112</u>

6. Инвестиции

В хиляди лева	2016	2015
Банкови депозити	4 734	
<i>Финансови инструменти, държани за търгуване:</i>		
Ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	26 501	12 783
Акции, дялове и права	7 110	6 033
Корпоративни облигации	61	341
Чуждестранни ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	47 219	43 539
Чуждестранни акции, дялове и права	35 135	29 826
Чуждестранни корпоративни облигации	2 766	2 687
	<u>118 792</u>	<u>99 943</u>

6.1. Деривативни финансови инструменти

Към 31 декември 2016 г. Фондът има отворени сделки за деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуърда за продажба на щатски долари, валутен форуърда за продажба на японска йена и лихвен супл. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджиране и са отчетени по справедлива стойност в печалбата. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2016	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуърда	Щатски долар	27.01.2017 г.	7 220 000.00
Валутен форуърда	Японска йена	30.01.2017 г.	323 000 000.00
Лихвен супл.	Евро	26.06.2019 г.	760 500.00

Реализираните през 2016 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност, са в размер на 720 хил. лв. Съответно реализираните печалби от оценка на хеджирани активи са в размер на 730 хил. лв. за 2016 г.

Бележки към финансовия отчет

6. Инвестиции, продължение

6.1. Деривативни финансови инструменти, продължение

Към 31 декември 2015г. Фондът има отворени сделки за деривативни финансови инструменти, които включват: валутен форуър за продажба на щатски долари, валутен форуър за продажба на японска йена и лихвен суап. Целта е намаляване на риска от промяна на валутния курс и промените в лихвените проценти, свързан с управлението на притежаваните от Фонда финансови активи. Сделките с деривативни финансови инструменти не отговарят на изискванията за отчитане на хеджирани и са отчетени по справедлива стойност в печалбата. Сделките са краткосрочни и имат следните параметри:

31 декември 2015	Валута	Падеж	Номинална стойност в оригинална валута
Валутен форуър	Щатски доллар	11.01.2016г.	4 140 000.00
Валутен форуър	Щатски доллар	25.01.2016г.	2 700 000.00
Валутен форуър	Японска йена	28.01.2016г.	268 000 000.00
Лихвен суап	Евро	26.06.2019г.	760 500.00

Реализираните през 2015 г. загуби от деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност, са в размер на 1 336 хил. лв. Съответно реализираните печалби от оценка на хеджирани активи са в размер на 1 304 хил. лв. за 2015 г.

6.1.1. Деривативни финансови инструменти, класифицирани като актив

В хиляди лева	2016	2015
- деривативни финансови инструменти	122	94
	122	94

6.1.2. Деривативни финансови инструменти, класифицирани като пасив

В хиляди лева	2016	2015
- деривативни финансови инструменти	77	114
	77	114

7. Вземания

В хиляди лева	2016	2015
Вземания, свързани с инвестиции	10	360
- вземане за главници, в т. ч.:	2	322
- обезценени	2	272
- вземане за лихви, в т. ч.:		20
- обезценени		8
- вземане за дивиденди	8	18
	10	360

ППФ „ДСК – РОДИНА“
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2016 г.

Бележки към финансовия отчет

7. Вземания, продължение

Към датата на съставяне на финансовия отчет са налице емитенти, които са регистрирали просрочие по дължими лихви и/или главници, водещи до предсрочна изискуемост на емисията. През 2016г. е начислена обезценка в размер на 348 хил. лв. по тези емисии. Вземанията са надлежно представени в рамките на съответните производства по несъстоятелност и приети от синдика.

Таблицата предоставя информация за начислените обезценки към края на отчетния период – данни за емисия, процент за извършената обезценка и стойност.

31 декември 2016

В хиляди лева

Еmitent	ISIN	Вземане преди обезценка към 31 декември 2016	Начислена обезценка през 2016г.	Общо		Общо Нетно Вземане към 31 декември 2016	% Обезценка
				Обезценка към 31 декември 2016	Вземане към 31 декември 2016		
„ЕВРОЛИЗИНГ“ ЕАД	BG2100025076	48	48	48	48	–	99.58%
Northern Lights Bulgaria	XS0834163601	1 450	268	1 450	–	–	100.00%
„Балканстрой Инженеринг Груп“ АД	BG2100009062	34	32	32	2	2	94.61%
		1 532	348	1 530	2	2	

8. Задължения

Задълженията включват задължения за начислени такси към Компанията съгласно Правилника за дейността на Фонда и се уреждат ежемесечно и други краткосрочни задължения..

В хиляди лева	2016	2015
Задължения към ПОК „ДСК – Родина“ АД	176	142
- за такси от осигурителни вноски	81	53
- за инвестиционна такса	95	89
Задължения за превеждане на средства за лица променили осигуряването си от ППФ във фонд на ДОО	241	–
	417	142

9. Начислени такси и удъръжки в полза на пенсионноосигурителната компания

В хиляди лева	2016	2015
Такси и удъръжки		
Такса от осигурителни вноски	596	600
Инвестиционна такса	1 012	986
	1 608	1 586

10. Изплатени средства на осигурени лица и техните наследници, и средства преведени към НОИ

В хиляди лева	2016	2015
Изплатени средства към осигурени лица и техни наследници	494	440
Средства, преведени към НОИ:	2 889	3 288
- Средства, преведени за лица по чл. 69б от КСО	2 453	3 288
- Средства, преведени за лица променили осигуряването си по чл. 4в от КСО	436	–
	3 383	3 728

11. Резерви

11.1. Резерв за гарантиране на минимална доходност

В съответствие с изискванията на КСО, Компанията е задължена да постига минимална доходност при управлението на активите на Фонда. Минималната доходност се определя от съответния регулативен орган на базата на постигнатата доходност от управлението на активите на всички фондове от съответния вид за предходния 24-месечен период, съгласно Наредба № 12 от 10.12.2003 г. на КФН.

Когато постигнатата доходност от Професионалния пенсионен фонд е с над 40 на сто по-висока от средната постигната доходност за съответния вид пенсионен фонд или превишава с 3 процентни пункта средната - което от двете числа е по-голямо, средствата от доходността над този процент се заделят за резерв от съответния фонд. Стойността на резерва не може да надвишава 1 на сто от активите на фонда.

Ако постигнатата доходност на Професионалния пенсионен фонд е под минималната доходност, разликата се покрива от резерва във Фонда. Когато средствата от резерва във Фонда не са достатъчни, Компанията покрива недостига със средствата от резерва, формиран в Компанията. Определеният размер на минималната доходност към 31 декември 2016 г. от КФН за последния 24-месечен период за ППФ възлиза на 0.09%.

Постигнатата доходност от управлението на активите на Фонда към 31 декември 2016 г. е над минималния размер.

12. Други оповестявания

Към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2015 г. Фондът не е получил от Националната агенция по приходите информация за всички дължими съответно за 2016 г. и 2015 г. суми по осигурителните партиди на осигурените лица в ППФ. Поради това, ръководството на Компанията е възприело политика на отчитане на средствата по индивидуалните партиди на база на действително получените плащания. Доколкото не могат да бъдат надеждно определени, свързаните с тези суми такси и комисионни дължими на Компанията, също не са признати във финансовия отчет към 31 декември 2016 г. Неполучените към 31 декември 2015 г. суми, но получени през 2016 г., са признати през 2016 г.

13. Оповестяване на свързани лица

За ППФ „ДСК – Родина“ свързани лица са ПОК „ДСК – Родина“ АД, „Банка ДСК“ ЕАД като неин основен акционер, ОТП Банк като единличен собственик на капитала на „Банка ДСК“ ЕАД, както и всички дружества, които са част от финансова група на „Банка ДСК“ ЕАД и ОТП Банк. Сделките с ПОК „ДСК – Родина“ АД се състоят от такси и удъръжки, регламентирани съгласно КСО и Правилника за дейността на Фонда, като те са разгледани по – подробно в бележка 9, а задълженията на Фонда към Компанията са оповестени в бележка 8. Задълженията на Фонда към Компанията се уреждат в кратки срокове в зависимост от периодите на възникването им.

Към 31 декември 2016 г. ППФ „ДСК – Родина“ няма сделки със свързани лица.

14. Данъчно облагане

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане. Доходите от инвестиране на активите на фонда, разпределени по индивидуалните партиди на осигурените лица, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъци върху доходите на физическите лица. Услугите по допълнителното пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

15. Събития след датата на отчета

Няма събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет на ППФ „ДСК – Родина“.